

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

2022/2023

TÄVELSÅS, KALVSVIKS OCH VEDERSLÖVS
SKOLOR OCH FRITIDSHEM

Innehåll

Plan mot diskriminering och kränkande behandling	4
Verksamheter som omfattas	4
Ansvarig för planen	4
Våra skolor	4
Tävelsås skola	4
Kalvsviks skola	4
Vederslövs skola	5
Utbildningsverksamhetens mål	5
Tävelsås, Kalvsviks och Vederslövs skolors vision	5
Utvärdering av tidigare mål	6
Tävelsås skola	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kalvsviks skola	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Vederslövs skola	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Förskoleklass – årskurs tre och fritidshem	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Årskurs fyra till sex	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Prioriterade mål läsåret 2022 - 2023	7
Metoder för utvärdering	7
Prioriterade aktiviteter	7
Främjande och förebyggande arbete	9
Främjande arbete	9
Förebyggande arbete	10
Gemensamma regler och åtgärder	12
Åtgärdande insatser - rutiner vid diskriminering och kränkande behandling	14
Skolornas rutin	14
Rutiner kring arbetet med planen	16
Upprättande av planen	16

Förankring och genomförande	16
Uppföljning och utvärdering	17
Begreppsdefinitioner	17
Diskrimineringsgrunderna.....	17
Diskriminering, direkt och indirekt.....	18
Främjande arbete	19
Förebyggande arbete	19
Åtgärdande insatser	19
Lagar och styrdokument.....	19
Skollagen.....	19
Diskrimineringslagen	21
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (2021)	21
Bilaga 1, Övergångsrutiner	22
Bilaga 2, Blankett att använda vid diskriminering/kränkande behandling	23
Bilaga 3, Handlingsplan	24

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enligt diskrimineringslagen ska skola och fritidshem aktivt arbeta för att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariationer, sexuell läggning och ålder. Vidare ska skola och fritidshem utarbeta riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier samt bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Verksamheter som omfattas

Grundskola samt fritidshem.

Ansvarig för planen

Mats Johansson, rektor

Planen gäller från 2022-08-31 till och med 2023-08-31

Våra skolor

Tre skolor ingår i vår verksamhet. Dessa är Tävelsås, Kalvsviks och Vederslövs skolor. Vederslövs skola är mottagningskola för elever från Kalvsvik och Tävelsås när de börjar årskurs fyra. Skolsköterskan är delaktig i verksamheten på alla tre skolorna. Även skolbibliotekarien delar sin tid mellan skolorna och är delaktig i undervisning och projektarbeten. I årskurs tre organiseras idrott och slöjd gemensamt för elever från alla tre skolorna på Vederslövs skola.

Tävelsås skola

Tävelsås skola är en kommunal skola för elever från förskoleklass till årskurs tre. På skolan finns ett fritidshem med verksamhet fem dagar i veckan. För närvarande är 81 elever inskrivna i skolverksamheten.

Kalvsviks skola

Kalvsviks skola är en kommunal skola för elever från förskoleklass till årskurs tre. På skolan finns ett fritidshem med verksamhet fem dagar i veckan. För närvarande är 34 elever inskrivna i skolverksamheten.

Vederslövs skola

Vederslövs skola är en kommunal skola för elever från förskoleklass till årskurs sex. För närvarande är 152 elever inskrivna i skolverksamheten. På skolan finns ett fritidshem som har verksamhet fem dagar i veckan. Arbetslagen är organiserade i förskoleklass till årskurs tre samt fritidshem och årskurs fyra till sex.

Utbildningsverksamhetens mål

Barn och elever i våra verksamheter känner trygghet och trivsel. De får det stöd och den stimulans som krävs så att de kan utveckla sina förmågor så långt det är möjligt och så att deras kreativitet, engagemang, nyfikenhet förstärks och utvecklas. Ett fördjupat och dokumenterat analysarbete på alla nivåer leder till slutsatser som ligger till grund för att uppnå detta.

Tävelsås, Kalvsviks och Vederslövs skolors vision

På våra skolor och i våra fritidshem ska alla känna sig trygga, lika mycket värda och bemötas med respekt. Verksamheten ska vara fri från diskriminering och kränkande handlingar. Skolan och fritidshemmet erbjuder ett positivt klimat där alla känner sig trygga.

I vardagen syns detta genom att:

- Vi använder orden hej, hej då, tack och förlåt.
- Vi har ett vänligt bemötande mot varandra och respekterar varandras olikheter.
- Vi lyssnar på varandra och respekterar orden nej och sluta
- Vi hjälper och uppmuntrar varandra.
- Gott klimat i klassrum och på raster
- Få konflikter (lösningsfokus)
- Vårdnadshavare upplever att deras barn är trygga i skolan
- Eleverna känner sig trygga och tar ansvar i verksamhetens olika miljöer
- Många vuxna finns tillgängliga
- Goda resultat på trivselenkäten och få kränkingsanmälningar
- Mer tid för undervisning och lärande
- Tydlighet vad gäller förväntningar
- Eleverna är motiverade
- Eleverna är delaktiga i och kan påverka hela sin skolvardag

Utvärdering av tidigare mål

Gemensamma mål

- Trygghet – arbetsro i samtliga klasser/verksamheter genom gemensamt förhållningssätt och struktur.
- Trygghet – omklädningsrum
Samtliga elever ska känna sig trygga i omklädningsrummen.
- Trygghet – bussar
Samtliga elever ska känna sig trygga på bussen till och från skolan.

Utvärdering

Studieron upplevs vara relativt god. Delvis kan det bero på att vi har en gemensam struktur för arbetet med bl. a. bildstöd och tidshjälpmiddel. Det som kan försvåra är brist på utrymme/lokaler. En del elever upplever fortfarande viss otrygghet i och runt omklädningsrummen. Vi försöker ha en vuxen på plats för att öka tryggheten. En liten grupp yngre elever känner ibland oro i bussituationen, speciellt när man åker till skolan. Vi fortsätter att arbeta trygghetsförebyggande på olika vis för att förbättra situationen. Resultaten av trivselenkäten visar att några elever ibland känner sig ensamma. Vi behöver ta reda på mer om detta och sätta in åtgärder.

Det är relativt få kränkingsanmälningar gjorda (13 anmälningar totalt på skolorna). Detta kan delvis bero på det värdegrundsarbete som gjorts under läsåret. Alla kränkningar förutom en har skett ute på skolgårdar och i samband med lek. Detta visar på att vi kanske behöver mer styrda aktiviteter och tydliga regler i lek och spel. Att det alltid finns flera vuxna ute på raster har stor betydelse. Analysunderlaget visar på ett fortsatt behov att arbeta med värdegrund och trygghetsskapande åtgärder

Prioriterade mål läsåret 2022 - 2023

Utvärdering av förra läsårets mål synliggör ett par utvecklingsområden att arbeta vidare med det kommande läsåret.

Mål

- Trygghet - tillhörighet
Ingen elev ska behöva känna sig ensam.
- Trygghet – allas lika värde
Vi arbetar för att främja alla elevers lika värde utifrån diskrimineringsgrunderna.

Metoder för utvärdering

Utvärdering av de prioriterade målen kommer att ske genom följande metoder:

- Observationer, t ex under raster och lektioner
- Trivselenkät 1 - 2 gånger/läsår
- Vid utvecklingssamtal, t ex genom en enkät/reflektionsfrågor samt uppföljning
- Skolsköterskan har enskilda inbokade samtal med varje elev i åk 4 och 6.
- Återkommande diskussioner på arbetslagsmöten

Prioriterade aktiviteter

I syfte att vi ska nå målen kommer följande aktiviteter att prioriteras:

- stämma av nuläget med eleverna (ensamhet) och sedan följa upp för att kunna jämföra över tid
- titta på filmer med efterföljande diskussion t ex "Med all rätt", "Vara vänner", "Ugglan och kompisproblemet"

- arbeta med litteratur med efterföljande diskussioner, t ex. ”Barnen i kramdalen”, ”Värdefulla sagor”, eller böcker om olika familjekonstellationer
  - gemensamma teman på skolan, t ex. barnens rättigheter vid FN-dagen, kompis-vecka, Pride, Rocka sockorna
  - erbjuda varierande aktiviteter
  - gemensamma aktiviteter i blandade grupper
  - relationsskapande aktiviteter på lektionstid, för att bygga ”vi-känsla”
  - fasta arbetskompisar, par/team kompisar/ faddergrupper
  - dela in i grupper efter behov och förutsättningar
  - erbjuda rastaktiviteter/lekar för att involvera de elever som har svårt att hitta en sysselsättning, t ex ”veckans lek”
  - åk 6 håller i rastaktiviteter regelbundet
  - aktiva vuxna, under skoldagen, som SER alla elever och hjälper dem t ex att bjuda in till lek
  - gemensamma kulturevenemang
  - 4 – 6 har gemensamma elevensval-dagar
-
- observation i klassrummet, t ex. hur flickor och pojkar bemöts under lektioner
  - vi pratar öppet och ofta om våra olikheter för att skapa tolerans och acceptans
  - vi erbjuder anpassningar till alla och gör det till en naturlig del i undervisningen
  - lekar för att förstå funktionsvariationer, ex. leka med ögonbindel, inte få använda en arm
  - bjuda in någon som berättar om t ex. ett handikapp, hur det är att komma till ett nytt land
  - vi skiljer inte på kill-och tjejtoaletter
  - värderingsövningar t ex. ”Jag tycker ...”, 4-hörns-övningar där man anknyter till diskrimineringsgrunderna
  - samarbete med en annan grundskola/Linnéuniversitetet för att möta olika nationaliteter.
  - personalen genomgår utbildningen interkulturellt förhållningssätt

Främjande och förebyggande arbete

Skolan och fritidshemmet har ett ansvar att skapa en god lärandemiljö för personlig utveckling och kunskapsutveckling för god måluppfyllelse. Arbetet bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en främjande inriktning. Fokus läggs på att bibehålla och stärka det som fungerar väl samt förebygga och undanröja hinder för en trygg skol-/fritidsmiljö. Det syftar även till att stärka och bibehålla det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet och att bygga på individens delaktighet och tilltro till den egna förmågan.

Främjande arbete

Det främjande arbetet utgör grunden för skolans och fritidshemmets arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Syftet är att skapa trygghet och gemenskap. Nedan följer exempel på främjande arbete som görs i våra skolor.

Tillgänglig lärmiljö

Personal har under de senast två läsåren fått ökad kompetens i att skapa tillgänglighet i lärmiljön för eleverna. Under läsåret 2020/2021 deltog samtlig personal i den kommungemensamma utbildningsinsatsen Tillgänglig lärmiljö (TLM). Syftet med utbildningen är att skapa en tillgänglig skola/fritidshem för alla elever – fysiskt, socialt och pedagogiskt. Under läsåret 2021/2022 har arbetet med TLM fortsatt i syfte att öka kunskapen om hur vi arbetar med anpassningar i lärmiljön för att kunna möta elever med olika behov. Målet är en ökad kvalitet i det förebyggande arbetet och en förbättrad elevdelaktighet. Vi har också prövat arbetsmaterialet Levla lärmiljön, [Levla - Umeå kommun \(umea.se\)](http://Levla - Umeå kommun (umea.se)), ett system för att synliggöra och systematisera arbetet med anpassningar. Vi har fått ökad kunskap om modellen och vad den bygger på samt en bank av material att använda då vi gör anpassningar för elever. Det har varit givande att ha ett gemensamt fokus på materialet och att kunna föra dialog kring pedagogiska frågor och situationer i sammanhanget. De flesta pedagoger anser att de nu har god eller mycket god kunskap om materialet Levla. Materialet finns tillgängligt att använda även detta läsår.

Trygghetsteam

På skolan ska ett trygghetsteam finnas. Representanter från olika verksamheter ingår i teamet. Teamet ansvarar för struktur och innehåll i skolans och fritidshemmets arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Elevråd

Representanter från varje klass deltar i elevråd. På elevrådet sker ett kontinuerligt arbete kring värdegrundsfrågor.

Klassråd

Inför elevrådet sker klassråd i samtliga klasser. På dessa förs diskussioner kring olika frågor som eleverna tar upp. En del av dessa lyfts även senare i elevrådet.

Musikprojekt

Under läsåret förbereds och genomförs ett musikprojekt, Vedersrock i 4–6.

Kulturprojekt

Under läsåret genomförs kulturprojekt med Kultur Crew i Vederslövs skola.

Värdegrundsarbete

I samtliga verksamheter sker ett kontinuerligt värdegrundsarbete där eleverna får befästa sin kunskap om de sju diskrimineringsgrunderna.

FN-dagen

FN - dagen uppmärksammas med arbetet kring mänskliga rättigheter och demokrati.

Friluftsdagar

Under ett läsår anordnas flera friluftsdagar som innebär att elever från olika klasser möts och samverkar.

Förebyggande arbete

Förebyggande insatser sker med utgångspunkt i skolans och fritidshemmets identifierade utvecklingsområden. Syftet är att skapa trygghet och gemenskap. Nedan följer exempel på förebyggande åtgärder som görs i våra verksamheter.

Tidig upptäckt av elevers upplevelse av utsatthet

Genom olika former av samtal, t. ex. hälsosamtal och utvecklingssamtal samt utifrån trivselenkäten möjliggörs en tidig upptäckt av elevers upplevelse av utsatthet.

Övergångsrutiner

Vid övergången mellan förskola och förskoleklass, förskoleklass och årskurs 1, samt mellan årskurs 3 och 4 finns rutiner som bland annat innebär att elever besöker den nya miljön och lär känna nya pedagoger och kamrater (se bilaga 1).

Vuxna på skolgården

Före skolstart och under raster finns alltid vuxna på skolgården.

Bussvärdar

Det finns alltid en vuxen vid påstigning på eftermiddagsbussarna.

Rastverksamhet

Periodvis erbjuds organiserade rastaktiviteter varje vecka.

Pedagogisk lunch

Vid luncherna äter vuxna tillsammans med eleverna.

Digital policy

Skol- och fritidstiden är mobilfri. Digitala enheter som används i arbetet är inte kopplade till privata apple-id. Ett kontinuerligt arbete sker i klasserna för att skapa medvetenhet i medieanvändning, exempelvis vad gäller sociala medier. Undervisning kring att förstå mediers roll i samhället, att finna, analysera och kritiskt värdera information sker i ett samarbete mellan skolans bibliotekarie och pedagoger.

Samtalsstöd

Vid behov erbjuds samtalsstöd i olika form.

Gemensamma regler och åtgärder

Tävelsås, Kalvsviks och Vederslövs skolor

En del av det främjande och förebyggande arbetet innebär att alla verksamheterna har gemensamma regler och åtgärder om reglerna bryts. Samsyn och lika agerande stödjer det trygghetsskapande arbetet.

Ordningsregler

- Vi håller oss inom skolans område.
- Vi är rädda om skolans, varandras och våra egna saker.
- Vi meddelar vuxen vid toalettbesök.
- Vi tar ansvar för att plocka undan efter oss både inne och ute.
- Vi samlar in mobiler i årskurs fyra till sex medan de kan ligga avstängda i väskan förskoleklass till och med årskurs tre. Det är även mobilfritt i fritidshemmet.
- Mobiler och smartklockor ska ställas in på flygplansläge/skolläge under skoltid.
- Vi låter personliga saker som kan störa under skoldagen stanna hemma.
- Vi kastar inte snöboll.
- Vi lämnar godis och tuggummi hemma.
- Vi bemöter varandra med respekt och ett vårdat språk.
- Vi låter alla vara med.
- Vi ger varandra arbetsro.
- Vi kommer i tid.
- Vi ger varandra matro och använder ett gott bordsskick.

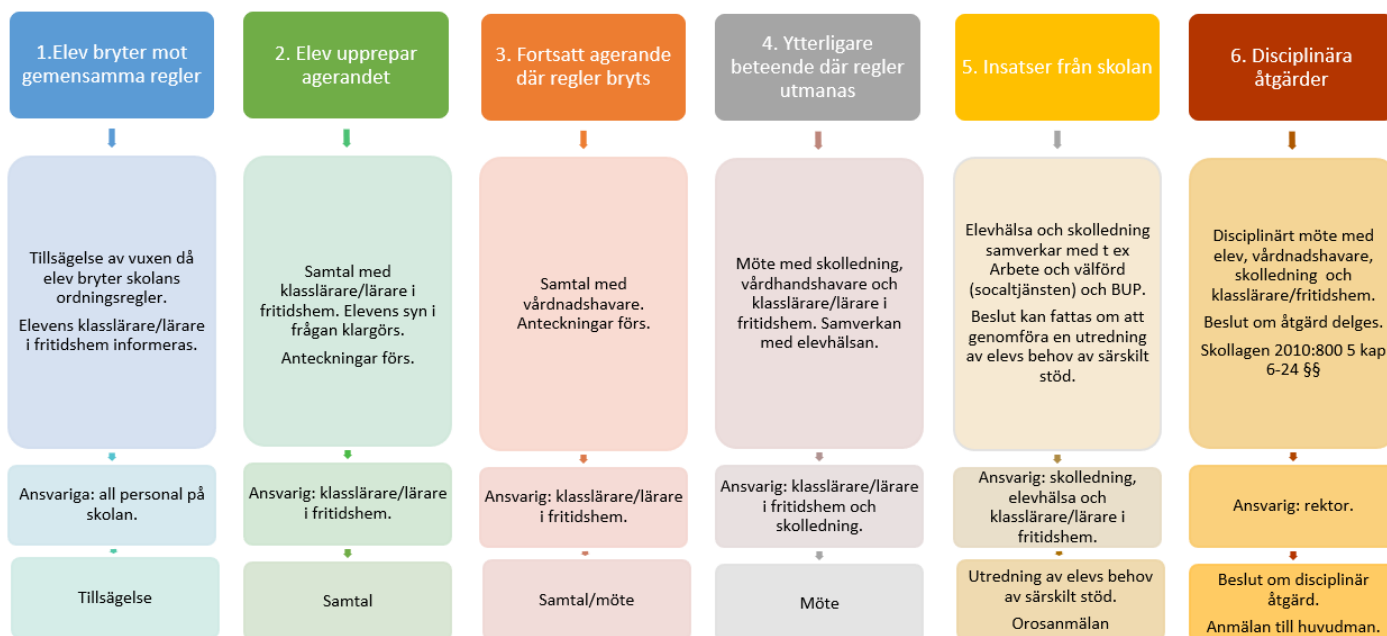
Utöver dessa gemensamma regler utarbetar varje klass/grupp egna trivselregler som finns i respektive klassrum.

Åtgärder

Vi skapar en trevlig skol- och fritidsmiljö tillsammans. Vi hjälper varandra att komma ihåg våra regler och säger ifrån när de inte följs. Skolans och fritidshemmets agerande då elev bryter regler:

1. Elev bryter mot gemensamma regler
  - Tillsägelse av vuxen
  - Klasslärare/lärare i fritidshem informeras
  - All personal är ansvarig

2. Elev bryter upprepade gånger mot regler
  - Samtal med klasslärare/lärare i fritidshem
  - Elevens syn i frågan klargörs
  - Anteckningar förs
  - Klasslärare/lärare i fritidshem är ansvarig

3. Elev visar fortsatt agerande där regler bryts
  - Samtal/möte med vårdnadshavare
  - Anteckningar förs
  - Klasslärare/lärare i fritidshem är ansvarig

4. Ytterligare beteende där regler utmanas/bryts
  - Möte med skolledning, vårdnadshavare och klasslärare/lärare i fritidshem
  - Samverkan med elevhälsan
  - Klasslärare/lärare i fritidshem och skolledning är ansvariga

5. Ytterligare insatser från skolan
  - Elevhälsa och skolledning samverkar med t ex Arbete och välfärd (socialtjänsten) och BUP.
  - Beslut kan tas att genomföra utredning av elevs behov av särskilt stöd
  - Eventuell orosanmälan kan göras
  - Skolledning, elevhälsa och klasslärare/lärare i fritidshem är ansvariga

6. Disciplinära åtgärder
  - Disciplinärt möte med elev, vårdnadshavare, skolledning och klasslärare/lärare i fritidshem
  - Beslut om åtgärd delges (Skollag 2010:800 5 kap 6 - 24 §)
  - Rektor är ansvarig
  - Beslut anmäls till huvudman

Handlingsplan

(Handlingsplan i större version, se bilaga 3.)

Åtgärdande insatser - rutiner vid diskriminering och kränkande behandling

Rektor ansvarar för att skolans och fritidshemmets rutiner vid diskriminering och kränkande behandling lyfts vid läsårsstarten. Information ges även till personal som anställs under läsårets gång.

Skolornas rutin

1. Upptäcka

Information kring elevers välmående fås exempelvis genom observationer och kontinuerliga samtal.

2.Åtgärda

Personal som får kännedom om att en elev har blivit eller är utsatt för diskriminering och/eller kränkande behandling är skyldig att omedelbart stoppa diskrimineringen och/eller kränkningen. Åtgärder vidtas för att handlingen inte ska återupprepas.

3.Informera och anmäla

Information om diskriminering och/eller kränkande behandling ges till rektor. Rektor anmäler till Utbildningsnämnden inom tre dagar via mejl. Anmälan innehåller inte personuppgifter. Inför en kränkingsanmälan ska berörd personal informera såväl berörda elever som vårdnadshavare om att en anmälan kommer att göras. Rektor ansvarar för att anmälan diarieförs och noteras som pågående ärende.

4.Utreda och dokumentera

Den vuxne som har förstahandsinformation om kränkningen genomför skyndsamt en utredning. Rektor ansvarar för att detta sker. Inför utredningen kontaktas alltid samtliga berörda vårdnadshavare. Utredningen ska ge en allsidig bild av situationen. Likaså ska skolans och fritidshemmets nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling tydliggöras. Samtal sker först med den elev som upplever sig utsatt. Därefter sker samtal med var och en av de elever som utsätter. Utredningar som gäller personals diskriminering och/eller kränkningar av elever genomförs av rektor. Utredningen dokumenteras på särskild blankett (se bilaga 2). Dokumentationen förvaras i elevens akt. Under läsåret kommer DF Respons introduceras och användas vid dokumentation.

5.Följa upp

Ärendet följs upp inom en till tre veckor. Eventuellt framkommer behov av nya åtgärder eller anses att processen kan avslutas. Det är betydelsefullt med återkoppling till såväl elever som vårdnadshavare.

Rutiner kring arbetet med planen

Tillsammans med trygghetsteamet ansvarar rektor för att planen i samråd med all personal upprättas, förankras, genomförs, utvärderas och revideras. Skolan och fritidshemmet arbetar medvetet med att möjliggöra elevers och vårdnadshavares delaktighet.

Elevers och vårdnadshavares delaktighet

I våra verksamheter sker ett medvetet arbete för att skapa trygghet och delaktighet, läs mer under Främjande arbete. I syfte att synliggöra såväl elevers som vårdnadshavares röster i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling genomförs nedanstående aktiviteter.

Utvecklingssamtal/föräldramöten/veckobrev

Vårdnadshavare får information och insyn i arbetet med trygghet och trivsel vid föräldramöten, utvecklingssamtal och veckobrev.

Trivselenkäter

Enkäterna delas ut till samtliga elever vid två tillfällen per läsår. Enkäterna ger en bild av elevernas upplevelser av trygghet, trivsel och mående. Resultatet går igenom och följs upp i samtliga arbetslag.

Elevråd

Elevrådet är ett viktigt samarbetsforum i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Upprättande av planen

Utifrån elevers, vårdnadshavares och pedagogers tankar i olika forum reviderar trygghetsteamet Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta sker i maj varje läsår. Planen fastställs senast 31 augusti.

Förankring och genomförande

Läsårets Plan mot diskriminering och kränkande behandling läggs ut på skolans hemsida senast den första september. Planen finns även utskrivet och väl synligt i varje klassrum och fritidsavdelning. Planen går igenom med vårdnadshavare vid höstens föräldramöte. Den går

igenom med eleverna vid höstterminsstart. Rektor och trygghetsteamet presenterar planen vid höstens första personalmöte.

Uppföljning och utvärdering

Vid ett tillfälle per termin sker samtal och arbete kring planen i samtliga arbetslag. I början av juni ansvarar trygghetsteamet för utvärdering av planen. Vid detta tillfälle analyseras samtliga underlag samt de kränkingsanmälningar som har gjorts under läsåret. Analysen ligger till grund för utvärdering och revidering av planen inför kommande läsår.

Begreppsdefinitioner

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Att någon är kvinna eller man.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet

Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Funktionsvariation

Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Uppnådd levnadslängd.

(Diskrimineringslagen 1 kap., 5§)

Diskriminering, direkt och indirekt

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering innebär att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet (Diskrimineringslagen 1 kap., 4§).

Kränkande behandling

Kränkande behandling innebär ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkande behandling kan innebära såväl kränkning ”ansikte mot ansikte” som kränkning via sociala medier (skollagen 6 kap., 3§).

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier innebär ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet (Diskrimineringslagen 1 kap., 4§).

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet innebär att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en

jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till ekonomiska och praktiska förutsättningar, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde samt andra omständigheter av betydelse (Diskrimineringslagen 1 kap., 4§).

Främjande arbete

Främjande arbete innebär att skapa en trygg och tillitsfull lärmiljö för alla elever. Både personal och elever visar i såväl ord som handling respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete innebär att avvärja risker för diskriminering och kränkande behandling. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av skolans och fritidshemmets systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla.

Åtgärdande insatser

Åtgärdande insatser innebär att skolan och fritidshemmet snabbt åtgärdar diskriminering och kränkande behandling. I detta arbete har verksamheterna en skyldighet att omedelbart stoppa samt vidta åtgärder som säkerställer att diskriminering/kränkande behandling inte återupprepas.

Lagar och styrdokument

Skolans och fritidshemmets arbete mot diskriminering och kränkande behandling utgår från våra lagar och styrdokument. Vi har valt att citera följande:

Skollagen

Utformningen av utbildningen, kap. 1, §

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och

integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. [...]

Barns och elevers utveckling mot målen, kap. 3, § 2

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Arbetsmiljö, kap. 5, § 3

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Ordningsregler, kap. 5, § 5

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler. [...]

Plan mot kränkande behandling, kap. 6, § 8

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling, kap. 6 § 10

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta

till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. [...]

Diskrimineringslagen

Utbildning -diskrimineringsförbud, kap. 2, § 5

Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget. Lag (2014:958).

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (2022)

God miljö för utveckling och lärande, kap. 1, s. 10

Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men även skolan har en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.

Fritidshemmets syfte och centrala innehåll, kap 4, s. 25

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla goda kamratrelationer samt känna tillhörighet och trygghet i elevgruppen. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla och pröva identiteter och uppfattningar i möte och samspel med andra. Undervisningen ska ta tillvara olikheter och mångfald och på så sätt ge eleverna möjlighet att fördjupa sin förståelse för olika sätt att tänka och vara.

Bilaga 1

Övergångsrutiner

Övergångsrutiner kan se något olika ut beroende på skola och förutsättningar.

Förskola - förskoleklass:

- Blivande förskoleklass besöker förskoleklassen
- Blivande förskoleklass kommer in i små grupper och tittar på lokaler och pratar om vad man gör under skoldagarna
- Överlämningssamtal med personal, specialpedagog och rektorer sker
- Elever som behöver extra inskolning kommer på extra besök med sina föräldrar
- Föräldramöte
- Blivande förskoleklassbarnen testar en hel dag/del av dag hur det är att gå i förskoleklass
- Lärarna i förskoleklass gör studiebesök i förskolan

Förskoleklass – årskurs ett

- Förskoleklassen hälsar på i sitt blivande klassrum och har lektioner med sina egna lärare.
- Blivande lärare hälsar på i förskoleklassen vid flera tillfällen.
- Blivande lärare är schemalagd i förskoleklass om det finns möjlighet.
- Förskoleklassen hälsar på i sitt blivande klassrum och har arbetspass med sin blivande lärare.
- Övergångs/inskolningssamtal med blivande lärare, klassresurs och spec. lärare för åk ett.

Årskurs tre – årskurs fyra

- Årskurs tre har slöjd/idrott/lunch i Vederslöv tillsammans med blivande klasskompisar.
- Elever i årskurs tre bjuds in till julpysseldag i Vederslöv.
- Träff för alla årskurs treor på en av skolorna innan skolslut årskurs tre. Blivande klasslärare brukar presentera sig.
- Besök av blivande klasslärare på elevernas respektive skola.
- Överlämning mellan pedagoger i årskurs tre och blivande pedagoger i årskurs fyra.
- Elever i årskurs tre bjuds in till aktivitetsrunda i Vederslöv under våren.

Bilaga 2

Blankett att använda vid diskriminering/kränkande behandling

Hur man hittar blanketten:

1. Gå in på [Utredning, åtgärder och uppföljning av anmäld kränkande behandling - Växjö kommun \(vaxjo.se\)](https://vaxjo.se/utredning-avgard-och-uppfoljning-av-anmald-krankande-behandling)
2. Klicka på personalkonto
3. Klicka på Hämta blankett

Blanketten finns också nedladdad på Google Drive/Delade enheter/KA/TÄ/VE skolor/Aktuellt läsår 22-23/Planer som PDF-fil. Den går att skriva ut.

Rutin och stöddokument för administrativ hantering av anmälan, utredning, åtgärder och uppföljning av kränkande behandling finns att hämta på:

https://vx0.sharepoint.com/sites/VKIntraDoc/Delade%20dokument/Rutin%20och%20st%C3%B6ddokument%20f%C3%B6r%20administrativ%20hantering%20av%20kr%C3%A4nkande%20behandling_Utbildningsf%C3%B6rvaltningen.pdf?cid=09d1daa4-ea11-4a1e-a19e-9d2c446fa61c

Bilaga 3

Handlingsplan

